

ante starčević

salon matice hrvatske
split
5. 6/25. 6. 1969.

duško kečkemet

Stanovita stilска neujednačenost kod mlađeg umjetnika može biti rezultat ne lutanja, već traženja, a to je u biti pozitivno. A raspon Starčevićeva likovnog stila na ovoj maloj izložbi uočljiv je i velik. Od realističkih ostvarenja: vrlo dobrog portreta M. S. i medalja rješavanih u duhu dobrih tradicija, do potpuno pojednostavnjenih i stiliziranih figurica Narikače ili Otočanki, jednako je velik raspon kao i od gotovo realistički komponirane staračke glave, upotrijebljene i za plakat izložbe, do nekih gotovo apstraktnih linoreza poput Nosača, s tek naslućenom figurativnošću.

Starčević se čas priklanja literarnoj figurativnosti male statue dra A. Starčevića ili Glave starca s plakata, a zatim likovnoj dekorativnosti u duhu suvremenih secesijskih reminiscencija, što se očituje bilo u razigranosti volumena, bilo u grafičkim rješenjima.

Međutim, likovno najzreliji i stilski najdosljedniji Starčević je u malim figurama s istaknutim, ali u detaljima reduciranim, oblicima. Njegove statuete Otočanki monumentalne

su i intimne u isto vrijeme. Dekorativnost je postignuta čisto skulptorskim sredstvima; volumen ima primarnu ulogu; ideja je bliska literarnosti, ali kiparski oblikovana. Slične su i najbolje Starčevićeve grafike, linorezi iz mape »Oblici realnosti«, i to one što predstavljaju figure sa stanovitim našim lokalnim karakteristikama, ali reducirane na čist likovni jezik. Te Karijatide, Otočanke, ti Taoci djela su više kipara nego slikara, a ipak imaju u sebi grafičku čistoću i završenost. Krajnje pojednostavljenje volumena i crteža postigao je autor linorezom Nosači, u kojem su ljudske figure svedene gotovo na simbolične ili grafičke znakove.

Mislim da će Starčević naći svoj najpotpuniji izraz u toj stilizaciji volumena s jasnom likovnom, a manje literarnom, idejom. Jednako će u grafikama imati uspjeha u reducirajući ploha i linija na čiste volumene, ne upuštajući se mnogo u slikarska rješenja. To će biti nastavak dobre i već afirmirane tradicije naše suvremene skulpture Bakića, Radovanija, Džamonje, Vulasa i Ružića.